

Podsumowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

Dokument przygotowany przez:

Cpoint Sp. z o.o.

ul. Narbutta 40/21, 02-541

Warszawa

e-mail: contact@cdotpoint.com

Dokument przygotowany na zlecenie:

Instytucja Pośrednicząca

Aglomeracji Wałbrzyskiej

ul. Słowackiego 23 A, 58-300

Wałbrzych

email: ipaw@ipaw.walbrzych.eu

<https://ipaw.walbrzych.eu/>

Dokument zawiera:

- Uzasadnienie, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- Podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Spis treści:

1.	WPROWADZENIE.....	5
1.1.	Podstawy prawne.....	5
1.2.	Przebieg prac nad dokumentem	5
2.	UZASADNIENIE.....	7
2.1.	Informacja o udziale społeczeństwa w ramach opracowania dokumentu pn. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego	7
2.2.	Informacja o sposobie i zakresie uwzględniania uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	8
3.	PODSUMOWANIE	8
3.1.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	8
3.2.	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozwiązań alternatywnych.....	14
3.3.	Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów	14
3.4.	Sposób i zakres zgłoszonych uwag w ramach konsultacji społecznych.....	15
3.5.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	16
	Spis tabel.....	18

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawy prawne

Podstawę prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) (zwana dalej ustawą ooś). Obowiązek sporządzenia niniejszego podsumowania wynika z w/w ustawy i obejmuje:

- uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt. 2 ustawy, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;
- podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy,
 - zgłoszone uwagi i wnioski,
 - wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1.2. Przebieg prac nad dokumentem

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w dniu 16 grudnia 2022 roku wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego dokumentu, niezbędnych do przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Uzyskano uzgodnienia:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 30 stycznia 2024 roku, znak pisma WSI.411.2.2024.HL uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko do dokumentu pn. „pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego”, zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy ooś.
- Dolnośląskiego Państwowego Inspektora Sanitarny, pismem z dnia 8 stycznia 2024 roku r., znak ZNS.9022.4.3.2024. MB uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 ust. 2.

Po uzyskaniu stosownych uzgodnień w ramach prac sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego”.

Następnie zwrócono się do odpowiednich organów z prośbą o wydanie opinii do projektu dokumentu „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Uzyskano opinie:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu – pismo z dnia 26 kwietnia 2024 r., znak: WSl.410.117.2024.KM.2. – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał opinię do prognozy oddziaływania na środowisko.
- Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego – pismo z dnia 15 kwietnia 2024 r., znak: ZNS.9022.4.39.2024. MŚ – z pozytywną opinią projektu dokumentu wraz z prognozą.

Od dnia 28 marca do dnia 19 kwietnia 2024 roku zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Informacje o konsultacjach społecznych zamieszczone zostały w następujący sposób:

- **Promocja kanałami online**
 - dedykowana podstrona internetowa IPAW,
 - na stronach gmin,
 - w mediach społecznościowych (np. Facebook, Twitter, Instagram – w zależności od dostępności w gminie),
 - informacje e-mail do interesariuszy i instytucji z bazy – ponad 300 podmiotów,
 - informacje do mediów lokalnych i branżowych – ponad ok. 30, wraz z materiałami do publikacji,
 - informacje w lokalnych grupach na facebooku – ok. 50 postów,
 - informacje do kluczowych lokalnych fanpage’ów – ok. 30 wiadomości.
- **Promocja w przestrzeni miasta (forma analogowa)**
 - wywieszenie plakatów typu citylight na przystankach w Wałbrzychu i w Świdnicy – 35 egzemplarzy zawierających tekst promujący konsultacje, terminy warsztatów oraz kod QR odsyłający do strony internetowej dedykowanej projektowi – zawierającej kluczowe informacje dotyczące opracowywanego dokumentu oraz planu konsultacji społecznej oraz linki dostępne do raportów w ramach SUMP WOF,
 - wywieszenie w każdej z gmin WOF – urzędach lub instytucjach podległych – plakatów w formacie A2 (analogicznych do plakatów citylight) – w sumie 54 egzemplarzy,
 - treść w postaci płynącego tekstu (do 200 znaków) do umieszczenia na elektronicznych tablicach na przystankach Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej,
 - wykorzystanie roll-upów podczas spotkań konsultacyjnych w Wałbrzychu i Świdnicy,
 - publikacja ogłoszenia o przystąpieniu do konsultacji społecznych w Gazecie Wrocławskiej kolportowanej na terenie całego województwa dolnośląskiego.

W czasie udziału społeczeństwa wpłynęły uwagi dotyczące projektu dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” oraz prognozy oddziaływania na środowisko. Informacja o treści uwag oraz o sposobie i zakresie ich uwzględnienia w dokumencie znajduje się w części 3.4. „Sposób i zakres uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków”.

2. UZASADNIENIE

2.1. Informacja o udziale społeczeństwa w ramach opracowania dokumentu pn. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy, zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu dokumentu „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Od dnia 28 marca do dnia 19 kwietnia 2024 r. zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Informacje o konsultacjach społecznych zamieszczone zostały w następujący sposób:

- **Promocja kanałami online**
 - dedykowana podstrona internetowa IPAW,
 - na stronach gmin,
 - w mediach społecznościowych (np. Facebook, Twitter, Instagram – w zależności od dostępności w gminie),
 - informacje e-mail do interesariuszy i instytucji z bazy – ponad 300 podmiotów,
 - informacje do mediów lokalnych i branżowych – ponad ok. 30, wraz z materiałami do publikacji,
 - informacje w lokalnych grupach na facebooku – ok. 50 postów,
 - informacje do kluczowych lokalnych fanpage’ów – ok. 30 wiadomości.
- **Promocja w przestrzeni miasta (forma analogowa)**
 - wywieszenie plakatów typu citylight na przystankach w Wałbrzychu i w Świdnicy – 35 egzemplarzy zawierających tekst promujący konsultacje, terminy warsztatów oraz kod QR odsyłający do strony internetowej dedykowanej projektowi – zawierającej kluczowe informacje dotyczące opracowywanego dokumentu oraz planu konsultacji społecznej oraz linki dostępne do raportów w ramach SUMP WOF,
 - wywieszenie w każdej z gmin WOF – urzędach lub instytucjach podległych – plakatów w formacie A2 (analogicznych do plakatów citylight) – w sumie 54 egzemplarzy,
 - treść w postaci płynącego tekstu (do 200 znaków) do umieszczenia na elektronicznych tablicach na przystankach Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej,
 - wykorzystanie roll-upów podczas spotkań konsultacyjnych w Wałbrzychu i Świdnicy,
 - publikacja ogłoszenia o przystąpieniu do konsultacji społecznych w Gazecie Wrocławskiej kolportowanej na terenie całego województwa dolnośląskiego.

Przez okres wyłożenia dokumentów do konsultacji, uczestnicy mieli możliwość zgłoszenia uwag do dokumentów poprzez formularz online szeroko promowany na stronach i mediach społecznościowych gmin, na plakatach, w mediach lokalnych oraz w prasie papierowej.

Informacja o treści wniosków i uwag oraz o sposobie i zakresie ich uwzględnienia w dokumencie znajduje się w części 3.4. „Sposób i zakres uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków”.

2.2. Informacja o sposobie i zakresie uwzględniania uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W trakcie prac nad dokumentem „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” zapewniona została możliwość zgłaszania zarówno uwag do uwzględnienia w dokumencie, jak i wniosków do projektu dokumentu. Szczegółowa informacja o sposobie i zakresie ich uwzględnienia w dokumencie i jego aktualizacji znalazła się w części 3.4. „Sposób i zakres uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków”.

3. PODSUMOWANIE

3.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza wykonana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.). Celem tej procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu.

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi formalny proces oceny oddziaływania na środowisko projektu „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego”. W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego dokumentu wpłynie na środowisko. Należy przy tym mieć na uwadze, że SOOŚ nie jest odrębnym dokumentem a procedurą, w trakcie której powstają ściśle określone dokumenty, w tym prognoza oddziaływania na środowisko.

Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 ze zm.) oraz z wymaganiami nałożonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska e Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Fundamentem „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” było wypracowanie spójnej koncepcji mobilnościowej dla całego obszaru, czyli racjonalnej wizji rozwoju. Następnie wskazane zostały priorytety i wymierne cele, które wyznaczają kierunki działań na najbliższe lata.

Niniejsza Prognoza zawiera więc ocenę oddziaływania poszczególnych projektów przypisanych do realizacji w ramach określonego pakietu działań.

Dokument pn.: „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” obejmuje wszystkie aspekty mobilności w obszarze subregionu północnego.

Za podstawowe cele SUMP należy przyjąć:

- obniżanie emisji z transportu;
- wspieranie rozwoju mobilności;
- wykorzystanie technologii informacyjnych w transporcie;
- rozwój multimodalnego transportu towarów i pasażerów;
- integracja form transportu;
- dbałość o odpowiednie zagospodarowanie przestrzenne;
- regulacja opłat związanych z infrastrukturą transportową (logistyka);
- ograniczenia ruchu pojazdów osobowych;
- zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- programowanie właściwej polityki parkingowej.

Fundamentem SUMP było wypracowanie spójnej koncepcji mobilnościowej dla całego obszaru, czyli racjonalnej wizji rozwoju. Następnie wskazane zostały priorytety i wymierne cele, które wyznaczają kierunki działań na najbliższe lata.

Sporządzony SUMP składa się z 7 rozdziałów:

- 1) Wprowadzenie,
- 2) Jak dziś przemieszczają się mieszkańcy Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego - rozdział zawiera skondensowane informacje dotyczące charakterystyki obszaru oraz uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych, wyniki badań transportowych oraz analizę trendów i analiz w zrachowaniach transportowych,
- 3) Scenariusze zmian - w rozdziale wskazane zostały scenariusze rozwojowe mobilności w Wałbrzyskim Obszarze Funkcjonalnym wraz z ich charakterystyka,
- 4) Jak to osiągnąć? – w rozdziale wyznaczone zostały cele i kierunki działań,
- 5) Wyniki wstępnych analiz wielokryterialnych,
- 6) Wdrażanie i monitoring realizacji planu - w rozdziale wskazano zasady monitorowania i raportowania wyników oraz wyznaczono wskaźniki rezultatu i produktu SUMP.
- 7) Załączniki.

Wizja SUMP brzmi następująco: **Do 2035 r. Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny będzie miejscem rozwoju dostępnego dla zdecydowanej większości mieszkańców, zintegrowanego i efektywnego transportu publicznego, w szczególności dzięki aktywnej współpracy między samorządami wszystkich szczebli. Odbudowane zostanie zaufanie do transportu publicznego.**

Na podstawie analizy systemu mobilności w Wałbrzyskim Obszarze Funkcjonalnym zaproponowano poniższe obszary strategiczne. Do każdego obszaru przypisano cele strategiczne i operacyjne. Wszystkie inwestycje w obszarze mobilności powinny wpisywać się w poniżej wskazane

cele strategiczne i być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz DNSH (zasada nie czynienia znaczącej szkody środowisku). Poniżej przedstawiono obszary strategiczne planu:

1. Integracja i rozbudowa systemu transportu zbiorowego,

Cele strategiczne:

1.1 Budowa systemu transportu publicznego konkurencyjnego wobec samochodów,

Działania:

1.1.1 Budowa systemu transportu aglomeracyjnego,

1.1.2 Zapewnienie wysokiej dostępności transportu publicznego w miastach WOF.

1.2 Integracja infrastrukturalna, przestrzenna i czasowa systemu transportu,

Działania:

1.2.1 Cyfryzacja i zapewnienie wysokiej jakości zintegrowanej informacji pasażerskiej,

1.2.2 Poprawa dostępności infrastruktury transportu publicznego,

1.2.3 Koordynacja rozkładów jazdy,

1.2.4. Budowa lokalnych, aglomeracyjnych i krajowych węzłów przesiadkowych

1.3. Modernizacja parku taborowego dla przewozów autobusowych,

Działania:

1.3.1. Pozyskanie taboru dla systemu komunikacji aglomeracyjnej,

1.3.2. Pozyskanie niskoemisyjnego taboru dla systemu komunikacji miejskiej w rdzeniu Aglomeracji Wałbrzyskiej

2. Spójna, nowoczesna i bezpieczna sieć rowerowa,

Cele strategiczne:

2.1. Rower jako środek codziennych podróży w miastach WOF,

Działania:

2.1.1. Zaplanowanie i budowa spójnej ponadlokalnej sieci infrastruktury rowerowej do codziennych przemieszczeń,

2.1.2. Integracja transportu rowerowego z innymi środkami transportu poprzez tworzenie infrastruktury wspierającej i wspólnej oferty

2.1.3. Budowa infrastruktury wspierającej rozwój ruchu rowerowego

2.2. Rozwój oferty turystycznej,

Działania:

2.2.1. Budowa kompletnego systemu szlaków dla ruchu rekreacyjnego i turystycznego,

2.2.2. Poprawa warunków dla turystyki rowerowej.

3. Przestrzeń dla zrównoważonej mobilności,

Cele strategiczne:

3.1. Koncentracja zabudowy na obszarze WOF,

Działania:

- 3.1.1. Ukierunkowanie procesu przeciwdziałania suburbanizacji oraz racjonalizacja wykorzystania terenów pod zabudowę,
- 3.1.2. Integracja planowania przestrzennego z planowaniem mobilności,
- 3.1.3. Wypracowanie dobrych praktyk dostępności transportu publicznego w gminnych standardach urbanistycznych w ramach planów ogólnych.

3.2. Zintegrowane planowanie przestrzenne,

Działania:

- 3.2.1. Współpraca międzysamorządowa w planowaniu generatorów ruchu, likwidacja konfliktów z nastawieniem na dialog,
- 3.2.2 Budowa kompetencji w zakresie planowania i integrowania mobilności osób odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne oraz zwiększenie poziomu partycypacji społecznej.

3.3. Przestrzeń dla aktywnej mobilności,

Działania:

- 3.3.1. Utrzymywanie i usprawnianie (tj. dostosowywanie do potrzeb) istniejącej infrastruktury i elementów małej architektury,
- 3.3.2. Poprawa dostępności przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami,
- 3.3.3. Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni sprzyjających ruchowi pieszemu i rowerowemu.

4. Wzmocnienie współpracy oraz jakości zarządzania mobilnością miejską,

Cele strategiczne:

4.1. Instytucjonalizacja współpracy w obszarze mobilności na terenie WOF,

Działania:

- 4.1.1. Utworzenie związku będącego organizatorem transportu na obszarze WOF,
- 4.1.2. Budowa kompetencji w obszarze zarządzania transportem.

4.2. Integracja usług mobilności,

Działania:

- 4.2.1. Utworzenie zintegrowanej bazy danych o połączeniach i nowoczesnych usług cyfrowych w obszarze planowania podróży i informacji pasażerskiej,
- 4.2.2. Wsparcie prawne i utworzenie analiz mających na celu wypracowanie ostatecznego modelu integracji transportu zbiorowego,
- 4.2.3 Współpraca transgraniczna na rzecz integracji systemów mobilności.

5. Promocja i edukacja dla zrównoważonej mobilności miejskiej oraz zrównoważona turystyka,

Cele strategiczne:

5.1. Zrównoważona turystyka na obszarze WOF,

Działania:

5.1.1. Budowa systemu obsługi kluczowych generatorów ruchu za pomocą transportu publicznego wraz z działaniami promocyjnymi,

5.1.2. Ochrona Parku Narodowego Gór Stołowych przed presją parkingową dzięki ograniczeniom wjazdu i budowie systemu Park&Ride.

5.2. Budowa pozytywnego wizerunku transportu publicznego i aktywnej mobilności,

Działania:

5.2.1. Działania edukacyjne na rzecz zrównoważonej mobilności i kultury bezpieczeństwa,

5.2.2. Budowa międzygminnej bazy dobrych praktyk,

5.2.3. Budowa świadomości negatywnych oddziaływań transportu.

6. Bezpieczny i zintegrowany układ drogowy.

Cele strategiczne:

6.1. Racjonalne wykorzystanie samochodu w podróżach na obszarze WOF,

Działania:

6.1.1. Budowa parkingów P+R,

6.1.2. Hierarchizacja sieci drogowej, wyznaczenie stref uspokojonego ruchu i ograniczonego dostępu oraz stosowanie inteligentnych systemów transportowych,

6.1.3. Prowadzenie polityki parkingowej opartej o dane: rozbudowa stref płatnego parkowania na obszarze WOF wraz z wprowadzeniem cyfrowych systemów zarządzania.

6.2. Ograniczenie kosztów zewnętrznych transportu samochodowego,

Działania:

6.2.1. Budowa kluczowych obwodnic dla tranzytu w WOF,

6.2.2. Zrównoważona logistyka na obszarze WOF,

6.2.3. Wsparcie rozwoju elektromobilności.

6.3. Bezpieczne drogi na obszarze WOF,

Działania:

6.3.1. Poprawa jakości oświetlenia ulic i przejść dla pieszych.

Kluczową część analizy stanowiła matryca oceny oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji i działań. W matrycy przyporządkowano każdej grupie wskazanych kierunków działań kategorię potencjalnego oddziaływania na środowisko. Następnie, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.), poddano poszczególne kierunki działań ocenie poszerzonej obejmującej rodzaj, skalę i charakter oddziaływania na poszczególne elementy środowiska. W trakcie prac nad Prognozą przeanalizowano również liczne dokumenty strategiczne dotyczące rozwoju sektora transportu, a także dokumenty strategiczne wyższego szczebla wyznaczające cele ochrony środowiska oraz inne prognozy oddziaływania na środowisko powiązanych dokumentów strategicznych. Informacje na temat lokalnych uwarunkowań środowiskowych miasta oraz stanu i jakości środowiska czerpano z danych Rocznika Statystycznego GUS, publikacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu, publikacji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, publikacji GEOSERWISU (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska), publikacji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, publikacji specjalistycznej literatury eksperckiej w zakresie oddziaływania i zagrożeń dla stanu środowiska związanych z rozwojem sektora transportu. Przeanalizowano również treść uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, dotyczących ochrony przed hałasem oraz programów ochrony powietrza. Sporządzono mapy obrazujące usytuowanie transportowej na tle wielkoobszarowych form ochrony przyrody, obszarów Natura 2000, korytarzy ekologicznych.

Potencjalne negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić przy realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez:

- odpowiednio dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji (a w przypadku inwestycji liniowych ich przebiegu) uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i występowanie zabytków,
- odpowiednio staranne przygotowanie projektu, przy uwzględnieniu potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji,
- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie obszarów szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych oraz siedzib ludzkich,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych i organizacji pracy ograniczających wpływ na środowisko w fazie budowy, oraz eksploatacji,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, maskowanie (wkomponowywanie w otoczenie) elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.
- Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt.3 lit. b ustawy ooś (Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko dla SUMP powinna przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.
- W ramach Prognozy dokonano analizy wariantu podstawowego, którego planowane działania zostały poddane szczegółowej analizie. W rozdziale nr 6 przeanalizowano również skutki tzw. „wariantu 0” – polegającego na niezrealizowaniu programu oraz jego potencjalne skutki zarówno dla stanu sektora transportu, jak również skutki środowiskowe (podwyższone koszty środowiskowe). Wariant alternatywny polegać będzie na zmniejszeniu maksymalnego zakresu realizacji projektów wskazanych w SUMP.

- Zaplanowane przedsięwzięcie będą oddziaływać lokalnie, jedynie niektóre z nich mogą sporadycznie wykraczać poza obszar miasta i obszaru funkcjonalnego miasta.
- Wszystkie zaplanowane w dokumencie przedsięwzięcia realizowane będą w obrębie granic Państwa, nie zachodzi potrzeba analizy oddziaływania transgranicznego.

3.2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozwiązań alternatywnych

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt.3 lit. b ustawy ooś (Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko dla SUMP powinna przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W ramach Prognozy dokonano analizy wariantu podstawowego, którego planowane działania zostały poddane szczegółowej analizie. W rozdziale nr 6 przeanalizowano również skutki tzw. „wariantu 0” – polegającego na niezrealizowaniu programu oraz jego potencjalne skutki zarówno dla stanu sektora transportu, jak również skutki środowiskowe (podwyższone koszty środowiskowe). Wariant alternatywny polegać będzie na zmniejszeniu maksymalnego zakresu realizacji projektów wskazanych w SUMP.

3.3. Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów

Projekt „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został poddany procedurze zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zgodnie z art. 57 i 58 Ustawy ooś.

Oba organy wydały opinie do projektu dokumentu SUMP i ustaleń zawartych w Prognozie, które zostały przekazane następującymi pismami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu – pismo z dnia 26 kwietnia 2024 r., znak: WSI.410.117.2024.KM.2. – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał opinię do prognozy oddziaływania na środowisko.
- Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego – pismo z dnia 15 kwietnia 2024 r., znak: ZNS.9022.4.39.2024. MŚ – z pozytywną opinią projektu dokumentu wraz z prognozą.

3.4. Sposób i zakres zgłoszonych uwag w ramach konsultacji społecznych

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy, zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu dokumentu „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Od dnia 28 marca do dnia 19 kwietnia 2024 r. zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Informacje o konsultacjach społecznych zamieszczone zostały w następujący sposób:

- **Promocja kanałami online**
 - dedykowana podstrona internetowa IPAW,
 - na stronach gmin,
 - w mediach społecznościowych (np. Facebook, Twitter, Instagram – w zależności od dostępności w gminie),
 - informacje e-mail do interesariuszy i instytucji z bazy – ponad 300 podmiotów,
 - informacje do mediów lokalnych i branżowych – ponad ok. 30, wraz z materiałami do publikacji,
 - informacje w lokalnych grupach na facebooku – ok. 50 postów,
 - informacje do kluczowych lokalnych fanpage’ów – ok. 30 wiadomości.
- **Promocja w przestrzeni miasta (forma analogowa)**
 - wywieszenie plakatów typu citylight na przystankach w Wałbrzychu i w Świdnicy – 35 egzemplarzy zawierających tekst promujący konsultacje, terminy warsztatów oraz kod QR odsyłający do strony internetowej dedykowanej projektowi – zawierającej kluczowe informacje dotyczące opracowywanego dokumentu oraz planu konsultacji społecznej oraz linki dostępne do raportów w ramach SUMP WOF,
 - wywieszenie w każdej z gmin WOF – urzędach lub instytucjach podległych – plakatów w formacie A2 (analogicznych do plakatów citylight) – w sumie 54 egzemplarzy,
 - treść w postaci płynącego tekstu (do 200 znaków) do umieszczenia na elektronicznych tablicach na przystankach Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej,
 - wykorzystanie roll-upów podczas spotkań konsultacyjnych w Wałbrzychu i Świdnicy,
 - publikacja ogłoszenia o przystąpieniu do konsultacji społecznych w Gazecie Wrocławskiej kolportowanej na terenie całego województwa dolnośląskiego.

Przez okres wyłożenia dokumentów do konsultacji, uczestnicy mieli możliwość zgłoszenia uwag do dokumentów poprzez formularz online szeroko promowany na stronach i mediach społecznościowych gmin, na plakatach, w mediach lokalnych oraz w prasie papierowej.

Informacja o treści wniosków i uwag oraz o sposobie i zakresie ich uwzględnienia w dokumencie znajduje się w części Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji oraz w załączniku nr do niniejszego podsumowania.

3.5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W celu dokonania obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach SUMP konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji.

Nadrzędną zasadą realizacji niniejszego opracowania powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano.

Nadrzędną zasadą realizacji niniejszego opracowania powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano.

Monitoring jest ważny elementem procesu wdrażania SUMP, umożliwiającym systematyczne zbieranie, analizowanie, przetwarzanie i wykorzystywanie danych związanych z realizacją projektów. Systematycznie i prawidłowo prowadzony monitoring pozwala na bieżące określenie stopnia realizacji projektów, stopnia realizacji celów SUMP, wykrycie nieprawidłowości, zapewniając stabilny i prawidłowy standard wdrażania.

SUMP posiada charakter dokumentu strategicznego, dlatego zapewnia podstawy dla określonych działań, nie określając ich jednak szczegółowo. Oznacza to, że nie pokazuje dokładnego sposobu, w jaki dane działanie będzie realizowane, lecz wyznacza ogólny kierunek działań zmierzających do osiągnięcia oczekiwanych efektów.

Proces monitoringu wykorzystuje narzędzia, do których zalicza się między innymi:

- zbiór informacji opisowych poszczególnych elementów niniejszego dokumentu;
- dane statystyczne dostępne w opracowaniach GUS;
- zbiór wskaźników, wraz z określonymi wartościami bazowymi, częstotliwościami pomiaru i źródłami danych, określonych dla poszczególnych działań;
- budżety jednostek samorządu terytorialnego, plany transportowe, wieloletnie programy inwestycyjne i rozwojowe, procedury, polityki, samorządowe dokumenty strategiczne, etc.

Wyniki weryfikacji będą analizowane w trakcie spotkań ze wszystkimi samorządami. Na podstawie uzyskanych danych będzie rewidowana możliwość osiągnięcia wskaźników rezultatu w wartościach założonych w planie mobilności. Jeżeli zajdzie taka potrzeba, będą aktualizowane cele operacyjne i — co za tym idzie — również wszystkie ustalenia operacyjne planu mobilności.

W SUMP wyznaczono następujące grupy wskaźników: wskaźniki rezultatu i wskaźniki produktu.

Tabela 3.1. Kluczowe wskaźniki SUMP WOF

CEL OPERACYJNY	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA	2022	BAU 2035	2035	2045
1.x	Wskaźnik dostępności czasowej transportu publicznego	% mieszkańców z dobrym dostępem do transportu zbiorowego	62	62	80,4	90

CEL OPERACYJNY	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA	2022	BAU 2035	2035	2045
		% mieszkańców z bardzo dobrym dostępem do transportu zbiorowego	43	43	36,2	50
1.x	Emisje CO ₂ z systemu transportowe- go	tony CO ₂ eq emitowane w ciągu roku na 100 tys. mieszkańców	107 324	107 880	107 726	90 727
1.x	Jakość powietrza – emisje PM _{2,5} z sektora transportu	kg PM _{2,5} eq emitowane w ciągu roku na 100 tys. mieszkańców	10 726	12 749	12 712	14 218
3.3.1, 3.3.3, 6.1.2, 6.3.1	Liczba ofiar wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców	Roczna liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców	2,68	1,9	1,34	0,67
1.x	Udział podróży transportem zbiorowym w ogóle podróży	Udział podróży transportem zbiorowym wyrażony w % względem podróży ogółem na podstawie modelu ruchu, gdzie Podróże indywidualne + podróże transportem zbiorowym = 100%	22,0%	20,3%	21,4%	20,9%

Źródło: Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

Konieczność monitoringu wdrażania postanowień SUMP wynika również z ustawy ooś. Zawarte w Prognozie propozycje dotyczące metod i częstotliwości jego prowadzenia będą elementem

podsumowania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z art. 55. ust. 3 pkt. 5 ustawy ooś).

SPIS TABEL

Tabela 3.1. Kluczowe wskaźniki SUMP WOF	16
--	-----------